

จากการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี ในการทำคำสั่งทางปกครองและการแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดและผลของคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยสำคัญผิดทั้งกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ แล้ว เห็นว่าการทำคำสั่งทางปกครองโดยสำคัญผิดสามารถเกิดขึ้นได้ แต่กฎหมายปกครองของไทยทั้งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ไม่ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการแสดงเจตนาทำคำสั่งทางปกครองโดยสำคัญผิดไว้ จึงทำให้ผลในกรณีดังกล่าวยังไม่มีความชัดเจน และยังไม่เป็นที่แน่นอนในเรื่องการยอมรับเหตุของความสำคัญผิดในการออกคำสั่งทางปกครอง อันจะนำไปสู่การปัญหาในการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองที่มีการสำคัญผิดไม่ว่าในข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริง นอกจากนี้ยังมีผลต่อการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายในชั้นการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ เพราะกรณีมีการทำคำสั่งทางปกครองที่สำคัญผิดนั้น ไม่ได้มีกฎหมายให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในการแก้ไขความบกพร่องในกระบวนการทำคำสั่งทางปกครองและการแก้ไขข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อยตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มาตรา 41 และมาตรา 43 ได้

เมื่อ ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องดังกล่าวไว้โดยตรง ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาผลความชอบและความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองตาม

กฎหมายปกครองเยอรมัน และกฎหมายปกครองฝรั่งเศสเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลทางกฎหมายตามกฎหมายปกครองของไทย ทำให้ทราบว่ากฎหมายปกครองเยอรมันมีการบัญญัติถึงความสำคัญผิด ในขณะที่ศาลปกครองฝรั่งเศสก็ได้วางหลักเกณฑ์ในการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่มีความผิดพลาดในข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงหรือในการปรับข้อเท็จจริงให้เข้ากับข้อกฎหมาย รวมไปถึงกรณีการใช้อำนาจบิดเบือนของผู้ทำคำสั่งทางปกครองอันเป็นเหตุที่ใช้อ้างในการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองได้ สำหรับประเทศไทย ได้มีการกล่าวอ้างหลักกฎหมายในเรื่องการสำคัญผิดขึ้นสู่ศาลปกครองในหลายเรื่องแต่เนื่องจากกฎหมายปกครองมิได้มีบทบัญญัติในเรื่องนี้ไว้ ดังนั้นจึงต้องนำหลักเกณฑ์ในทางแพ่งมาพิจารณาอันนำไปสู่ความไม่แน่นอนในการอ้างหลักกฎหมายในเรื่องนี้

ผู้ศึกษาเห็นว่า กรณีมีการสำคัญผิดในการทำคำสั่งทางปกครองนั้น กฎหมายปกครองของไทยไม่ได้บัญญัติไว้ชัดเจน ดังนั้นเมื่อเกิดปัญหาขึ้น จึงขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอนในการพิจารณาผลทางกฎหมายและการทบทวนตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายในเรื่องดังกล่าว ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการนำหลักการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของกฎหมายปกครองฝรั่งเศส มาประกอบการตีความมาตรา 9 (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2540 เพื่อขยายการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการออกคำสั่งทางปกครอง เพื่อให้ประชาชนและฝ่ายปกครองสามารถยกข้ออ้างในเรื่องการสำคัญผิดมาเป็นเหตุให้การแก้ไขหรือยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นได้สามารถแก้ปัญหาคำสั่งได้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน และเป็นพัฒนาการของกฎหมายปกครองที่จะนำไปสู่การคุ้มครองสิทธิของประชาชนและประโยชน์สาธารณะอย่างแท้จริง

From study about theories of administrative order and intent misrepresentation and outcome of administrative order from misrepresentation on Thai and international laws, it is deemed that administrative order misrepresentation could be possible, but Thai administrative law, Act of Governmental Administration B.E. 2539 and Act of Administrative Court and Administrative Procedure B.E. 2542 do not provide about intent misrepresentation of administrative order. Therefore, the outcome in such case is unobvious and uncertain about acceptance of misrepresentation on granting administrative order. It leads to problem of verification of validity of the administrative order from misrepresentation of law or facts. In addition, it results in verification of validity on official consideration because in case of the administrative order from

misrepresentation, the law does not provide authority to the official to do remedy of deficiency on administrative order and solution of error or mistake based on the Act of Governmental Administration, Sections 41 and 43.

When it is not provided by law directly, the researcher studies the validity and invalidity of the administrative order based on German and French administrative laws in order to compare with Thai administrative law and is informed that German administrative law provides about misrepresentation. While French Court provides criterion on withdrawal of administrative order with error of law or facts or on facts adaptation with law as well as misuse of power of the administrative order grantor as reason for withdrawal of administrative order, Thailand refers the law regarding misrepresentation to the administrative court, but the administrative law does not provide about this matter. Therefore, must consider the civil criterion leading to the uncertainty to refer to the law on this matter.

The researcher considers that in case of misrepresentation of administrative order, it is not provided by Thai administrative law obviously. Therefore, when problems are caused, it is lack of certain criterion on consideration of legal consequence and review of validity. The researcher considers that the principles of withdrawal of invalid administrative order of French law should support the interpretation according to Section 9 (1) of the Act of Administrative Court and Administrative Procedure B.E. 2542 to extend the verification of validity of the administrative order so that people and Administrative Department could refer to the misrepresentation as reason to change or cancel or withdraw the administrative order for obviousness to protect rights of people and public interests actually.